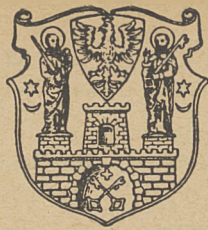

Wiadomości Statystyczne

MIASTA POZNANIA

Opracowane przez Urząd Statystyczny stoł. miasta Poznania

Wydawca: Zarząd stoł. miasta Poznania

Redaktor: Stanisław Waszak

Informations Statistiques de la ville de Poznań

Publication de L'Office de Statistique de la ville de Poznań

Editeur: Municipalité de la ville de Poznań

Rédacteur: Stanisław Waszak

Rocznik 27 (27-e Année)

Październik 1938 (Octobre 1938)

Nr 10

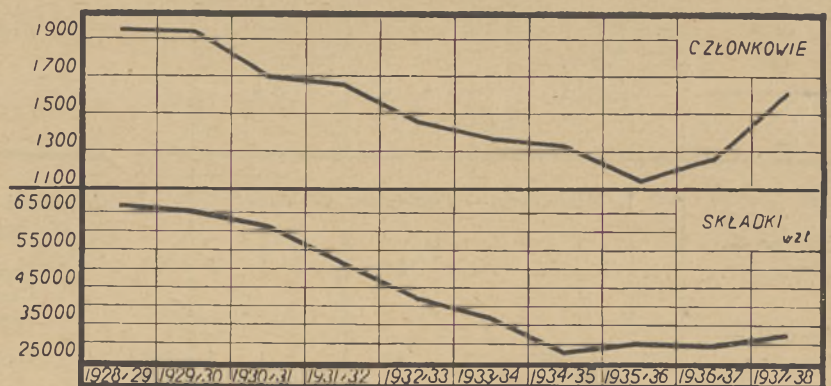
Treść: I. Naturalny ruch ludności. — II. Zdrowotność. — III. Nieruchomości i stosunki mieszkaniowe. — IV. Życie gospodarcze. — V. Praca. — VI. Ceny artykułów pierwszej potrzeby. — VII. Zaoatrzenie miasta w mięso. — VIII. Varia.

Sommaire: I. Mouvement naturel de la population. — II. Santé publique. — III. Immeubles; logements. — IV. La vie économique. — V. Travail. — VI. Prix des articles de première nécessité. — VII. Approvisionnement en viande. — VIII. Varia. (Divers). —

Liczba ludności m. Poznania:

9 grudnia 1931	—	246 470
1 stycznia 1936	—	260 444
1 lipca 1938	—	269 889

Miejski Komitet do walki z żebractwem oraz z nielegalnym handlem i przemysłem w Poznaniu — Comité pour la lutte contre la mendicité

I. Naturalny ruch ludności — Mouvement naturel de la population

1. Małżeństwa — Mariages

a) Według wieku — D'après l'âge

Wiek mężczyzn Age des hommes	Wiek kobiet — Age des femmes							Ogółem mężczyzn Total des hommes
	poniżej 20	20—24	25—29	30—39	40—49	50—59	60 i wyżej et plus	
poniżej 20 au-dessous de	1	—	—	—	—	—	—	1
20—24	10	17	4	—	1	—	—	32
25—29	12	53	64	20	2	—	—	151
30—39	3	10	38	41	6	—	—	98
40—49	—	1	3	5	5	—	—	14
50—59	—	—	—	3	4	1	—	8
60 i wyżej	—	—	—	—	4	—	1	5
Ogółem kobiet — Total des femmes	26	81	109	69	22	1	1	309

b) Według stanu cywilnego D'après l'état civil

Stan cyw. mężczyzn Etat civil des hommes	Stan cywilny kobiet Etat civil des femmes			Ogółem mężczyzn Total des hommes
	panny filles	wdowy veuves	rozwiedz. divorcées	
kawalerowie célibataires	271	4	4	279
wdowcy veufs	20	2	1	23
rozwiedz. divorcés	7	—	—	7
Ogółem kobiet Total des femmes	298	6	5	309

W tym związków zamiejscowych: 1 i to: m. lat 31 z kob. lat 33.

W tym związków zamiejscowych: 1 i to stanu wolnego.

c) Według wyznania — *D'après le culte*

Wyznanie mężczyzn <i>Culte des hommes</i>	Wyznanie kobiet <i>Culte des femmes</i>					Ogółem mężczyzn <i>Total des hommes</i>
	rz. kat. <i>cath.-romain</i>	ewang. <i>évangélique</i>	mojż. <i>mosaïque</i>	inne <i>autre</i>		
rz. katolickie — <i>cath.-romain</i>	297	1	—	—	298	
ewangelickie — <i>évangélique</i>	4	6	—	—	10	
mojżeszowe — <i>mosaïque</i>	—	—	—	—	—	
inne — <i>autre</i>	1	—	—	—	1	
Ogółem kobiet — <i>Total des femmes</i>	302	7	—	—	309	

W tym związków zamiejscowych: 1 i to wyznania rzymsko-katolickiego.

d) Według narodowości — *D'après la nationalité*

Narodowość mężczyzn <i>Nationalité des hommes</i>	Narodowość kobiet <i>Nationalité des femmes</i>			Ogółem mężczyzn <i>Total des hommes</i>
	polska <i>polonaise</i>	niemiecka <i>allemande</i>	inna <i>autre</i>	
polska — <i>polonaise</i>	300	1	—	301
niemiecka — <i>allemande</i>	2	6	—	8
inna — <i>autre</i>	—	—	—	—
Ogółem kobiet — <i>Total des femmes</i>	302	7	—	309

W tym związków zamiejscowych: 1 i to narodowości polskiej.

2. Urodzenia — *Naissances*a) Według płci i pochodzenia
D'après le sexe et la légitimité

Płeć noworodka <i>Sexe des nouveau-nés</i>	Urodzenia żywe <i>Naissances vivantes</i>					Urdz. martwe <i>Mort-nés</i>			Ogółem — <i>Total</i>
	ślubne <i>légitimes</i>	nieślubne <i>illégitimes</i>	ogółem <i>total</i>	w tym dont		ślubne <i>légitimes</i>	nieślubne <i>illégitimes</i>	ogółem <i>total</i>	
				urodz. w zakładach <i>naissances dans les maisons d'accouchement</i>	urodz. wieloracze <i>naissances multiples</i>				
1. Miejskowe — <i>Population domiciliée</i>									
chłopców — <i>garçons</i>	141	16	157	4	56	4	1	5	162
dziewcząt — <i>filles</i>	187	11	198	4	87	—	1	1	199
Ogółem <i>Total</i>	328	27	355	8	143	4	2	6	361
2. Zamiejscowe — <i>Population de passage</i>									
chłopców — <i>garçons</i>	23	11	34	—	33	2	1	3	37
dziewcząt — <i>filles</i>	25	3	28	—	16	4	—	4	32
Ogółem <i>Total</i>	48	14	62	—	49	6	1	7	69
3. Wszystkie urodzenia — <i>Toutes les naissances</i>									
chłopców — <i>garçons</i>	164	27	191	4	89	6	2	8	199
dziewcząt — <i>filles</i>	212	14	226	4	103	4	1	5	231
Ogółem <i>Total</i>	376	41	417	8	192	10	3	13	430

Zgłoszeń spóźnionych: 33 z września 1938 r. (w tym: 25 miejscowych, 8 zamiejscowych).

b) Żywo urodzeni według zajęcia rodziców
Nés-vivants selon la profession des parents

Zawód ojca wzgl. matki <i>Profession du père ou de la mère</i>	miejscowe <i>population domiciliée</i>	zamiejscowe <i>population de passage</i>	Ogółem <i>Total</i>
A. Ślubni według zawodu ojca — <i>Enfants légitimes selon la profession du père</i>			
1. Samodzielni handlowcy, przemysłowcy i rolnicy — <i>Commerçants, industriels, agriculteurs indépendants</i>	8	13	21
2. Urzędnicy prywatni — <i>Employés</i>	60	11	71
3. Rzemieślnicy (czeladź) — <i>Artisans</i>	134	6	140
4. Robotnicy itp. — <i>Ouvriers etc.</i>	89	10	99
5. Zawody umysłowe wolne — <i>Professions libérales</i>	4	1	5
6. Urzędnicy publiczni — <i>Fonctionnaires publics</i>	31	7	38
7. Inne zawody — <i>Autres professions</i>	2	—	2
8. Bez i nieznanego zawodu — <i>Sans profession et professions inconnue</i>	—	—	—
Ogółem — <i>Total</i>	328	48	376
B. Nieślubni według zajęcia matki — <i>Enfants illégitimes selon la profession de la mère</i>			
1. Pracownice przemysłowe — <i>Travailleuses d'industrie</i>	8	4	12
2. Służące — <i>Domestiques</i>	8	7	15
3. Pracownice handlowe i biurowe — <i>Travailleuses de commerce et de bureau</i>	4	—	4
4. Zawody wolne — <i>Professions libérales</i>	—	—	—
5. Urzędniczek publicznych — <i>Fonctionnaires publics</i>	—	—	—
6. Inne zawody — <i>Autres professions</i>	—	—	—
7. Bez zawodu i nieznanego zawodu — <i>Sans profession et professions inconnue</i>	7	3	10
Ogółem — <i>Total</i>	27	14	41

c) Żywo urodzeni według wyznania rodziców

Nés-vivants d'après le culte des parents

Wyznanie ojca Culte du père	Wyznanie matki przy dzieciach ślubnych Culte des mères ayant des enfants légitimes				Ogółem — Total	Wyznanie matki przy dzieciach nieślubnych Culte des mères ayant des enfants illégitimes
	rz.-katol. — cath.-rom.	ewang. — évang.	mojżesz. — mosaïque	inne — autres		
1. Urodzenia miejscowe						
rzymskokatolickie — cath.-romain . .	318	2	—	—	320	27
ewangelickie — évangélique	2	5	—	—	7	—
mojżeszowe — mosaïque	—	—	1	—	1	—
inne i nieznanne — autre et inconnue .	—	—	—	—	—	—
Ogółem — Total	320	7	1	—	328	27
2. Urodzenia wszystkie						
rzymskokatolickie — cath.-romain . . .	361	2	—	—	363	41
ewangelickie — évangélique	2	10	—	—	12	—
mojżeszowe — mosaïque	—	—	1	—	1	—
inne i nieznanne — autre et inconnue .	—	—	—	—	—	—
Ogółem — Total	363	12	1	—	376	41

d) Żywo urodzeni według narodowości rodziców i następstwa rodowego

Nés-vivants d'après la nationalité des parents par l'ordre successif de naissance

Narodowość rodziców Nationalité des parents		Noworodki ślubne były w tym samym małżeństwie ..... dzieckiem Ordre successif de naissance														Ogółem — Total	Narodowość matki przy dzieciach nieślubnych Nationalité des mères ayant des enfants illégitimes
ojca du père	matki de la mère	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
1. Urodzenia miejscowe																	
polska polon.	polska polon.	129	98	52	13	15	9	5	—	1	—	—	—	—	—	—	322
polska polon.	niem. allem.	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
niem. allem.	polska polon.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
niem. allem.	niem. allem.	2	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
inne i nieznanne autre et inconnue		—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Ogółem — Total		131	100	54	13	15	9	5	—	1	—	—	—	—	—	—	328
2. Urodzenia wszystkie																	
polska polon.	polska polon.	150	113	58	14	15	9	5	—	1	—	—	—	—	—	—	365
polska polon.	niem. allem.	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
niem. allem.	polska polon.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
niem. allem.	niem. allem.	6	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9
inne i nieznanne autre et inconnue		—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Ogółem — Total		156	115	61	14	15	9	5	—	1	—	—	—	—	—	—	376

1. Urodzenia miejscowe

rzymskokatolickie — cath.-romain . .	318	2	—	—	320	27
ewangelickie — évangélique	2	5	—	—	7	—
mojżeszowe — mosaïque	—	—	1	—	1	—
inne i nieznanne — autre et inconnue .	—	—	—	—	—	—
Ogółem — Total	320	7	1	—	328	27

1. Naissances de la population domiciliée

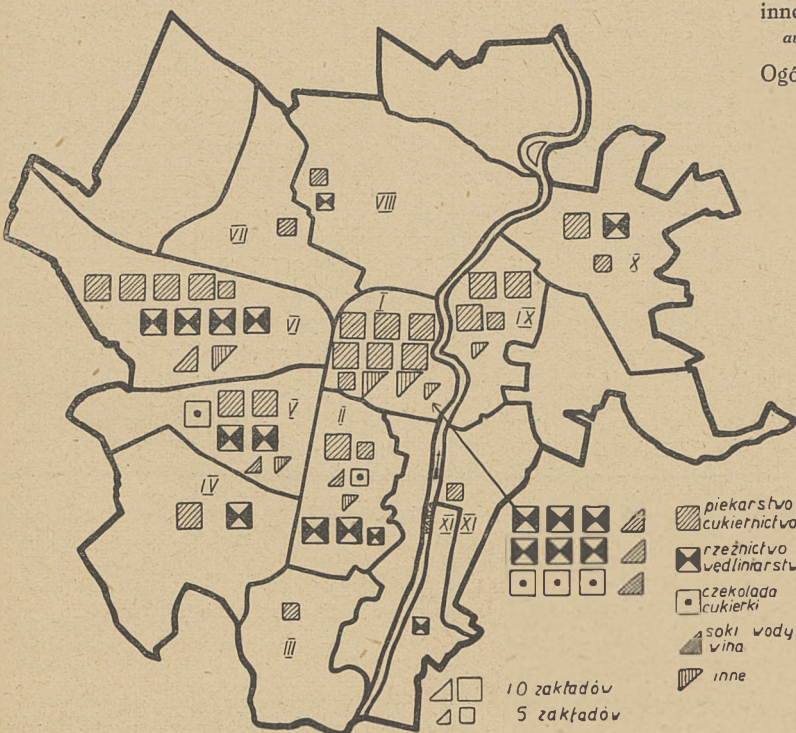
polska polon.	polska polon.	129	98	52	13	15	9	5	—	1	—	—	—	—	—	—	322
polska polon.	niem. allem.	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
niem. allem.	polska polon.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
niem. allem.	niem. allem.	2	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
inne i nieznanne autre et inconnue		—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Ogółem — Total		131	100	54	13	15	9	5	—	1	—	—	—	—	—	—	328

2. Urodzenia wszystkie

rzymskokatolickie — cath.-romain . . .	361	2	—	—	363	41
ewangelickie — évangélique	2	10	—	—	12	—
mojżeszowe — mosaïque	—	—	1	—	1	—
inne i nieznanne — autre et inconnue .	—	—	—	—	—	—
Ogółem — Total	363	12	1	—	376	41

2. Toutes les naissances

polska polon.	polska polon.	150	113	58	14	15	9	5	—	1	—	—	—	—	—	—	365
polska polon.	niem. allem.	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
niem. allem.	polska polon.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
niem. allem.	niem. allem.	6	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9
inne i nieznanne autre et inconnue		—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Ogółem — Total		156	115	61	14	15	9	5	—	1	—	—	—	—	—	—	376

Rozmieszczenie zakładów przemysłu spożywczego na terenie miasta Poznania.

(Według stanu z końca roku 1937).

Dislocation d'industrie alimentaire en territoire de Poznań.

(Situation vers la fin de 1937).

Oznaczenie dzielnic miasta:

- I. Śródmieście dolne i górne.
- II. Wilda.
- III. Dębiec.
- IV. Górczyn.
- V. św. Łazarz.
- VI. Jeżyce.
- VII. Sołacz.
- VIII. Winiary.
- IX. Chwaliszewo i Śródka.
- X. Główna.
- XI. Rataje i Starołęka.

3. Zgony — Décès

a) Według przyczyn śmierci i płci — D'après la cause du décès et d'après le sexe

Nomenklatura międzynarodowa, skrócona Nomenclature internationale abrégée	Przyczyna śmierci Cause du décès	1. Zgony miejscowe Décès parmi la population domiciliée								2. Wszystkie zgony Tous les décès									
		Ogółem Total			w tym dzieci dont décès des enfants				Ogółem Total			w tym dzieci dont décès des enfants							
					poniżej 1 roku au dessous d'un an		1—5 lat 1—5 ans					poniżej 1 roku au dessous d'un an		1—5 lat 1—5 ans					
		mężczyzn hommes	kobiet femmes	razem ensemble	męskich hommes		żeńskich femmes		męskich — h.	żeńskich — f.	mężczyzn hommes	kobiet femmes	razem ensemble	męskich hommes		żeńskich femmes			
ślubnych légitimes	nieślubn. illégitimes				ślubnych légitimes	nieślubn. illégitimes	ślubnych légitimes	nieślubn. illégitimes						ślubnych légitimes	nieślubn. illégitimes				
1	Dur brzuszny i rzekomy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
2	Dur osutkowy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
3	Ospa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
4	Odra	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
5	Płonica	—	1	1	—	—	—	1	—	—	1	1	—	—	—	—	1		
6	Krztusiec	—	1	1	—	—	1	—	—	—	1	1	—	—	1	—	—		
7	Błonica	2	4	6	—	—	—	—	1	1	2	6	8	—	—	—	—		
8	Grypa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
10	Gruźlica narządu oddechowego	15	10	25	—	—	—	—	—	—	18	12	30	—	—	—	—		
11	a) opon mózgowych	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—		
	b) innych narządów	1	2	3	—	—	—	—	—	—	2	2	4	—	—	—	1		
12	Kiła	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—		
13	Zimnica	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
14	Inne choroby zakaźne i pasożytne *)	1	1	2	—	—	—	—	—	—	1	4	5	—	—	—	—		
15	Rak i inne nowotwory złośliwe	11	15	26	—	—	—	—	—	—	11	16	27	—	—	—	—		
16	Nowotwory niezłośliwe i nie oznaczone jako złośliwe	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
17	Gościec przewlekły i dna	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
18	Cukrzyca	1	—	1	—	—	—	—	—	—	3	—	3	—	—	—	1		
19	Zatrucie wysokowe przewlekłe i ostre	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
20	Inne choroby ogólne i zatrucia przewlekłe	2	1	3	—	—	—	—	—	—	2	3	5	—	—	—	—		
21	Wład rdzenia i porażenie ogólne	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
22	Krwotok i zakrzep mózgowy, porażenia po- łowicze i i., bez wskazania przyczyny	4	5	9	—	—	—	—	—	—	5	6	11	—	—	—	—		
23	a) Zapalenie mózgu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
	b) Zapalenie opon mózgowych	1	—	1	1	—	—	—	—	—	1	—	1	1	—	—	—		
	c) inne choroby układu nerwowego, na- rzędów wzroku i inne	4	1	5	1	1	—	—	1	—	4	1	5	1	1	—	1		
24	Choroby serca	17	21	38	—	—	—	—	—	—	21	27	48	—	—	—	—		
25	Inne choroby narządów krwionośnych	1	3	4	—	—	—	—	—	—	1	4	5	—	—	—	—		
26	Zapalenie oskrzeli	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
27	Zapalenie płuc a) płatowe	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
	b) inne postacie	7	8	15	1	—	4	—	2	1	12	9	21	2	1	4	3		
28	Inne choroby narządów oddechowych	1	1	2	—	—	—	—	—	—	1	1	2	—	—	—	—		
29	Biegunka i zapalenie jelit: a) u dzieci poniżej 2 lat	1	1	2	1	—	1	—	—	—	1	1	2	1	—	1	—		
	b) u osób w wieku 2 lat i powyżej	2	2	4	1	—	—	—	—	—	3	2	5	1	—	—	—		
30	Zapalenie wyrostka robaczkowego	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2	—	—	—	1		
31	Marskość i inne choroby wątroby	2	1	3	—	—	—	—	—	—	2	2	4	—	—	—	—		
32	Inne choroby narządu trawienia	1	2	3	—	—	—	—	—	—	1	3	4	—	—	—	1		
33	Zapalenie nerek	2	—	2	—	—	—	—	—	—	3	1	4	—	—	—	—		
34	Inne choroby układu moczopłciowego	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—		
35	Posocznica i zakażenie połogowe	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
36	Inne choroby ciąży i okresu połogowego	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
37	Choroby skóry, kości i narządów ruchu	4	1	5	—	—	—	—	—	—	5	1	6	—	—	—	—		
38	Choroby okresu niemowl. i wady rozwoju wrodzone	8	8	16	6	2	6	2	—	—	12	10	22	9	3	8	2		
39	Starczość	6	12	18	—	—	—	—	—	—	6	13	19	—	—	—	—		
40	Samobójstwo	3	—	3	—	—	—	—	—	—	5	—	5	—	—	—	—		
41	Zabójstwo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
42	Śmierć wypadkowa	2	1	3	—	—	—	—	—	—	3	1	4	1	—	—	—		
43	Śmierć i przyczyny niewiad. lub źle oznacz.	1	1	2	—	—	—	—	—	—	4	1	5	—	—	—	1		
Ogółem — Total		100	106	206	11	3	12	2	4	3	130	133	263	16	5	14	2	7	8

Zgłoszeń spóźnionych:

1 z września 1938 r.

Zgłoszeń spóźnionych:

2 z września 1938 r.

*) róża, zakażenie krwi.

*) róża, wścieklizna, zakażenie krwi.

b) Zgony dzieci nieślubnych poniżej 1 roku życia
według zajęcia matki

*Décès des enfants illégitimes ayant moins d'un an selon
la profession de la mère*

Zajęcie matki <i>Profession de la mère</i>	Miejsc. <i>Population domiciliée</i>	Zamiejsc. <i>Population de passage</i>	Ogółem <i>Total</i>
1. Pracownice przemysłowe — <i>Travailleuses d'industrie</i>	1	2	3
2. Służące — <i>Domestiques</i>	2	—	2
3. Pracownice handlowe i biurowe — <i>Travailleuses de commerce et de bureau</i>	1	—	1
4. Zawody wolne. — <i>Professions libérales</i> . . .	—	—	—
5. Urzędniczek publicznych. <i>Fonctionnaires publics.</i>	—	—	—
6. Inne zawody — <i>Autres professions</i>	—	—	—
7. Bez zawodu i nieznanego zawodu — <i>Sans profession et professions inconnues</i>	1	—	1
Ogółem — <i>Total</i>	5	2	7

c) Zmarli w wieku ponad 15 lat
według stanu cywilnego

Décédés au dessus de 15 ans d'après l'état civil

	wolni <i>célibataires</i>	małżonkowie <i>mariés et mariées</i>	owdowiali <i>veufs et veuves</i>	rozwiędzeni <i>divorcés et divorcées</i>	stanu nieznanego <i>état civil inconnu</i>	Ogółem <i>Total</i>
1. Miejscowe — <i>Décès parmi la population domiciliée</i>						
mężczyźni — <i>hommes</i>	17	48	14	—	—	79
kobiety — <i>femmes</i>	23	31	30	1	—	85
Ogółem — <i>Total</i>	40	79	44	3	—	164
2. Wszystkie zgony — <i>Tous les décès</i>						
mężczyźni — <i>hommes</i>	26	56	14	—	—	96
kobiety — <i>femmes</i>	26	45	32	1	—	104
Ogółem — <i>Total</i>	52	101	46	1	—	200

d) Według narodowości — *D'après la nationalité*

1. Zmarło miejscowych: <i>Décès parmi la population domiciliée</i> 201 Polaków, 4 Niemców Polonais, Allemands 1 innych i nieznanego narodowości — <i>autre nationalité et de nationalité inconnue.</i>						
2. Zmarło w ogóle: <i>Total des décès</i> 255 Polaków, 7 Niemców, 1 innych i nieznanego narodowości — <i>autre nationalité et de nationalité inconnue.</i>						

e) Zgony z uwzględnieniem wieku, zajęcia i wyznania
(Osoby do 15 roku życia według zajęcia rodziców)

*Décès avec répartition par âge, par profession et par culte
(Personnes au-dessous de 15 ans selon la profession des parents)*

Wiek lat Age - ans	1. Miejscowe — <i>Décès parmi la population domiciliée</i>										2. Wszystkie zgony — <i>Tous les décès</i>															
	Wyznanie — <i>Culte</i>				Zajęcie — <i>Profession</i>						Ogółem — <i>Total</i>	Wyznanie — <i>Culte</i>				Zajęcie — <i>Profession</i>						Ogółem — <i>Total</i>				
	rz.-katol. — <i>cath.-romain</i>	ewang. — <i>évangélique</i>	moż. — <i>mosaique</i>	inne i nieznanego — <i>autre et inconnu</i>	Samodzielni handlowcy, przem. i rolnicy <i>Commerçants, industr. agricult. indépendants</i>	Urzednicy prywatni — <i>Employés</i>	Rzemieslnicy (czeladź) — <i>Artisans</i>	Robotnicy i t. p. — <i>Ouvriers etc.</i>	Zawody umysłowe wolne <i>Professions libérales</i>	Urzednicy publiczni <i>Fonctionnaires publics</i>		Inne zawody — <i>Autres professions</i>	Bez zawodu i nieznanego zaw. — <i>Sans profession et professions inconnue</i>	rz.-kat. — <i>cath.-romain</i>	ewang. — <i>évangélique</i>	moż. — <i>mosaique</i>	inne i nieznanego — <i>autre et inconnu</i>	Samodzielni handlowcy, przem. i rolnicy <i>Commerçants, industr. agricult. indépendants</i>	Urzednicy prywatni — <i>Employés</i>	Rzemieslnicy (czeladź) — <i>Artisans</i>	Robotnicy i p. — <i>Ouvriers etc.</i>		Zawody umysłowe wolne <i>Professions libérales</i>	Urzednicy publiczni <i>Fonctionnaires publics</i>	Inne zawody — <i>Autres professions</i>	Bez zawodu i nieznanego zaw. — <i>Sans profession et professions inconnue</i>
Do 5	35	—	—	—	1	3	15	12	—	3	—	1	35	52	—	—	—	3	4	20	21	—	3	—	1	52
6-15	3	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	3	6	—	—	—	—	1	3	1	—	—	—	—	6
11-10	4	—	—	—	—	1	3	—	—	—	—	—	4	4	1	—	—	—	1	3	1	—	—	—	—	5
16-20	6	—	—	—	1	—	2	—	—	—	—	3	6	7	—	—	—	1	—	2	—	—	—	—	4	7
21-30	17	—	—	—	—	4	5	3	—	—	—	5	17	26	1	—	—	1	5	6	4	—	—	—	9	27
31-40	18	—	—	—	—	2	4	5	—	—	—	6	18	24	—	—	—	2	6	5	—	—	—	—	9	24
41-50	14	—	—	—	—	3	3	—	—	—	—	5	14	18	2	—	—	1	3	4	—	—	—	—	9	20
51-60	36	1	—	—	1	2	6	7	—	3	2	16	37	45	1	—	1	3	6	8	—	5	2	21	46	
61-70	32	—	—	—	—	2	5	4	—	5	1	15	32	35	—	—	2	6	4	—	—	5	1	15	35	
ponad 70 au dessus de ?	36	3	1	—	1	6	2	2	—	2	1	28	40	37	3	1	—	1	6	2	—	2	1	29	41	
Ogółem <i>Total</i>	201	4	1	—	4	14	50	38	—	17	4	79	206	254	8	1	—	9	19	59	52	—	23	4	97	263

Przyrost naturalny ogólny 154, miejscowy 149. W stosunku rocznym przypada na 100 mieszkańców przynależnych miejscowo urodzeń żywych 1,59; zgonów 0,91; małżeństw 1,37.

II. Zdrowotność — Santé publique.

1. Chorzy w szpitalach
Mouvement des malades dans les hôpitaux.

Zakłady Établissements	W początku miesiąca Au commencement du mois	Przyływ Inscriptions	Odpływ Radiations	+		W końcu miesiąca A la fin du mois	W odpt. jest zmierzłych Nombre de décès parmi les personnes rajées
		w miesiącu au cours de mois					
Szpital Miejski:	407	580	532	+48	455	48	
a) St. chorób zewnątrz.	103	221	209	+12	115	10	
b) St. chorób wewnętrz.	82	133	120	+13	95	13	
c) St. chorób wenerycz- nych i skórnych.	83	84	84	—	83	—	
d) St. dziecięco.	44	44	41	+ 3	47	7	
e) St. dla umysł. chor.	15	35	27	+ 8	23	5	
f) St. chorób zakaźn. *)	—	—	—	—	—	—	
g) St. płucno-chorych	80	63	51	+12	92	13	
Ubezpieczalnia Społeczna	58	149	122	+27	85	5	
Szpital Diakonisek	168	312	323	-11	157	9	
„ Żydowski	—	55	5	+50	50	—	
„ SS. Przem. Pańsk.	256	371	368	+ 3	259	16	
Zakład św. Józefa	229	277	275	+ 2	231	19	
„ św. Elżbiety	87	164	159	+ 5	92	7	
Szpital Kolejowy**)	75	108	95	+13	88	3	
Kliniki Uniw. Pozn.:	248	279	250	-11	237	5	
Chorób dziecięcych	121	53	63	-10	111	4	
„ gardła, nosa i ucha	27	63	65	- 2	25	1	
„ nerwowych i umysł.	33	82	72	+10	43	—	
Ortopedyczna	67	81	90	- 9	58	—	
Wojew. Klinika dla Kobiet	192	433	451	-18	174	5	

a) Chirurgie. b) Maladies inter. c) Maladies vénériennes et affect. de la peau.
d) Maladies d'enfants. e) Maladies mentales. f) Maladies infectieuses. g) Maladies de
l'appareil respiratoire.

*) Oddział zakaźny jest nieczynny z powodu przebudowy.

**) Z powodu renowacji pokoi Szpital był częściowo zajęty.

2. Przyływ chorych według wieku i rodzaju chorób — Affluence des malades d'après l'âge et la maladie.

Wiek Age	Szpitale (Hôpitals*)									
	I		II		III		IV		V	
	m.	ż.	m.	ż.	m.	ż.	m.	ż.	m.	ż.
0 — 1	12	7	—	—	22	10	—	—	28	19
2 — 5	9	16	—	—	43	48	3	5	9	10
6 — 10	7	6	—	—	66	76	6	4	14	12
11 — 15	6	7	—	1	43	64	9	16	8	5
16 — 20	11	21	4	2	25	44	8	42	10	5
21 — 30	89	96	19	24	69	86	17	240	18	18
31 — 40	63	54	15	33	65	84	25	189	40	28
41 — 50	56	37	14	13	43	42	37	69	20	14
51 — 60	29	20	6	7	41	36	31	30	10	5
61 — 70	11	12	4	7	22	13	8	14	4	1
70 i wyżej	4	2	—	—	6	9	6	1	—	—
?	2	3	—	—	—	3	—	—	1	—
Ogółem Total	299	281	62	87	445	515	150	610	162	117

* I. Szpital Miejski. II. Ubezpieczalnia Społeczna. III. Szpital Diakonisek. Zakład św. Józefa, Szpital SS. Miłosierdzia Przemienienia Pańskiego. IV. Zakład św. Elż-
biety, Szpital Kolejowy, Szpital Żydowski, Woj. Klinika dla Kobiet. V. Kliniki U. P.: Chorób dziecięcych, — chorób gardła, nosa i ucha, — chorób nerwowych i umy-
słowych — ortopedyczna.

a) Maladies internes. b) Maladies poumons, c) Maladies infectieuses, d) Maladies de l'appareil digestif, e) Maladies du cœur, f) Maladies chirurgicales, g) Maladies de
génito. h) Maladies de la play, i) Maladies mentales, j) Maladies du système nerveux, k) Maladies du premier âge, l) Maladies gynécologues, m) Maladies des yeux,
n) Maladies laryngologies, o) Maladies orthopediques, p) Rhumatisme, r) Empoisonnements s) Observation, t) Autres.

3. Miejski Zakład Dezynfekcyjny.
Service Municipal de Désinfection.

Żarnice — Rougeole	dezynfekowano — razy — fois	
Płonica — Scarlatine	106	„
Ospa — Variole	—	„
Błonica i dławiec — Diphthérie	71	„
Zakaż. połogowe — Septicémie puerpérale	—	„
Dur brzuszny — Fièvre typhoïde	5	„
Dur inny — „ autre pue typhoïde	—	„
Gruźlica — Tuberculose	32	„
Czerwonka — Dysenterie	—	„
Inne choroby — Autres maladies	13	„
Robactwo — Phtiriase	—	„
Świerzb — Gale	—	„
Ubrania i inne — Choses et autres	—	„
Ogółem — Total 227*)	„	„
*) W tym poza zakładem	224	„

4. Choroby zakaźne policyjnie zgłoszone.
Maladies infectieuses déclarées.

Rodzaj choroby Nature de maladie	Stare Miasto po l. brzegu Warty	Stare Miasto po pr. brzegu Warty	Wilda	Jezyce i Solacz	Św Łazarz i Górczyn	Główna	Inne dzielnice nowe	Ogółem
								Total
I Błonica i dła- wec	18	10	4	11	14	3	22 ¹⁾	82
II Płonica	29	13	42	21	17	1	25 ²⁾	148
III Czerwonka	1	—	—	1	1	—	1 ⁵⁾	4
IV Dur brzuszny	—	—	—	—	—	—	2 ³⁾	2
V Dur płamisty	—	—	—	—	—	—	—	—
VI Zakaż. połog.	—	—	—	—	—	—	—	—
VII Jaglica	—	4	—	—	—	—	1 ⁶⁾	5
VIII Gruźlica	15	8	6	4	7	4	8 ³⁾	52
IX Odra	—	—	—	—	—	—	—	—
X Koklusz	6	8	—	3	2	—	1 ⁶⁾	20
XI Inne choroby	5	3	—	4	1	—	1 ⁶⁾	14
Ogółem — Total	74	46	52	44	42	8	61	327

I. Diphthérie. II. Scarlatine. III. Dysenterie. IV. Fièvre typhoïde. V. Typhus exan-
thématique. VI. Septicémie puerpérale. VII. Trachome. VIII. Tuberculose. IX. Rou-
geole. X. Coqueluche. XI. Autres maladies.

1) 2 Komandoria, 2 Winiary, 18 Dębiec.

2) 11 Winiary, 11 Komandoria, 1 Dębiec. 2 Solacz dw.
i Gołcin.

3) 1 Komandoria, 3 Starołęka Mała, 3 Winiary, 1 Naramo-
wice dom.

4) 1 Winiary, 1 Naramowice.

5) Starołęka Mała.

6) Winiary.

III. Nieruchomości i stosunki mieszkaniowe — Immeubles et logements

Budownictwo — Industrie du bâtiment

1. Budowle rozpoczęte — Constructions commencées

Nowe budynki Bâtiments nouveaux			Przebudowy i rozbudowy Reconstruc- tions	Ogółem budowli Total des construc- tions	Liczba — Nombre de			Kubatura m ³ cubature m ³
mieszkalne à l'habi- tation	inne autres	razem total			mieszkań logements	ubikacyj (izb) pièces destinées		
					mieszkalnych à l'habit.	innych autres		
20	10	30	2	32	73	239	35	35 819

2. Budowle ukończone — Constructions finies

Ilość — Nombre	Budynki główne Bâtiments principaux		Budynki boczne Bâtiments annexes		Razem budynków nowych Total bâtiments nouveaux	Przebudowy i rozbudowy Recon- structions	Rozbiórki Démolitions	Ogółem budowli Total des construc- tions
	mieszkalne à l'habi- tation	inne autres	mieszkalne à l'habi- tation	inne autres				
Kubatura — Cubature m ³	36	—	3	7	46	2	1	49
	73 086,25	—	2 296	1 307	76 689,25	501	773,50	77 963,75

3. Ruch mieszkaniowy — Mouvement des logements

	Mieszkanie o — Logements à						ogółem mieszkań total logements	ubikacyj mieszkaniowych pièces destinée à l'abit
	1 izbie 1 pièce	2	3	4	5	6 i w.)* et plus		
pokojach — pièces								
Powstało — Augmentation	1	40	62	49	30	8*)	190	670
Ubyło — Reduction	6	6	—	—	—	—	12	18
Różnica + — Différence	—5	+34	+62	+49	+30	+8	+178	652

*) 5 mieszkań o 6 izbach; 1 o 8; 1 o 9; 1 o 10 izbach.

4. Mieszkania w nowych budynkach według liczby izb — Logements d'après le nombre des pièces

Budynki — Bâtiments		Mieszkania o ilości izb — Logements d'après le nombre des pièces																	
ilość nombre	o mieszkaniach: comprenant des logements	razem ensemble	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
6	1	6	—	—	2	—	—	2	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
6	2	12	—	—	—	8	2	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
8	3	24	—	9	4	2	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	4	28	—	6	10	6	4	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	6	24	—	7	14	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	8	16	—	2	6	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5*)	10 i więcej	76	—	14	25	25	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
38	Ogółem	186	—	38	61	49	30	5	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—

Wpłynęło podań o pozwolenie na budowę 182, udzielono pozwoleń na budowę 160.

*) 1 budynek o 22 mieszkań; 2 o 16; 2 o 11 mieszkaniach.

5. Obrót nieruchomościami (kupno — sprzedaż) — Achat-vente des immeubles

Dzielnica miasta Quartier	Liczba nie- rucho- mości nombre	Wartość w złotych Value des immeubles		Nieruchomości niezabud. lots de terrain		Zawód Profession	Zamieszkanie — Domiciliés										
		za- bud.)*	nieza- bud.**)	obszar ogółem m ²	cena zł za 1 m ²		kupującego			sprzedającego							
		za- bud.)*	nieza- bud.**)	obszar ogółem m ²	cena zł za 1 m ²		Miasto Poznań	Woje- wództwa zach.	inne	Zagr.	Miasto Poznań	Woje- wództwa zach.	inne	Zagr.			
Centrum	2 ¹⁾	2	90 000,—	36 500,—	2 438	14,97	Urzednicy publiczni	5	2	2	—	—	—	7	1	1	6
Dzielnice po pr. brz. Warty Wilda i Dębiec	3 ²⁾	5 ³⁾	34 300,—	15 178,—	3 820	3,44	Zawody wolne	3	1	—	—	—	—	3	2	1	—
Św. Łazarz, Górczyn i Je- życe	5	16 ⁴⁾	126 800,—	55 841,20	8 019	5,76	Kupcy, przemysłowcy	14	1	1	—	—	—	6	1	—	—
Sołacz, Gołęcin, Winiary, Naramowice	10 ⁴⁾	22 ⁵⁾	269 600,—	126 050,75	15 414	8,18	Rzemieślnicy	10	2	—	—	—	—	6	—	—	—
							Institucje publiczne	2	—	—	—	—	—	1	—	—	—
							" prywatne	3	—	—	—	—	—	5	—	—	—
							Inne i bez zawodu	26	7	1	—	—	—	33	6	1	—
Ogółem — Total	24	56	601 476,86	261 387,95	39 347	6,34	Ogółem — Total	63	13	4	—	—	—	61	10	3	6

*) avec batiments. **) sans batiments.

1) 1 nieruchomość o niepodanej wartości.

2) 1 nieruchomość w drodze przetargu wartości 12 000,— zł.

3) nie podano obszaru 1 nieruchomości wartości 2 000,— zł.

4) 1 nieruchomość o niepodanej wartości; 3 w drodze przetargu.

5) 2 nieruchomości o niepodanej wartości i obszarze (przetarg) przy 3 nieruchomościach nie podano obszaru; przy 1 nieruchomości nie podano obszaru ani wartości.

6) w tym 1 nieruchomość o nie podanej wartości i obszarze.

Nieruchomości nabyto z rąk polskich 74, z rąk niemieckich 6, z rąk żydowskich —.

IV. Życie gospodarcze — *La vie économique*1. Komunalna Kasa Oszczędności Miasta Poznania — *Caisse d'Épargne Communale de la ville de Poznań*

	Wkłady oszczędnościowe w złotych obiegowych <i>Dépôts d'épargne en zlotys courants</i>		Wkłady oszczędnościowe w zł w zlocie, dol. am. w przeliczeniu na zł obiegowe <i>Dépôts d'épargne en zlotys-or et dollars des Etats-Unis colciés en zlotys courants</i>	
	Ilość deponentów <i>Nombre des déposants</i>	Suma depozytów zł <i>Montant des dépôts</i>	Ilość deponentów <i>Nombre des déposants</i>	Suma depozytów zł <i>Montants des dépôts</i>
Stan oszczędności i depozytów w początku miesiąca <i>Situation des épargnes et des dépôts au commencement du mois</i>	45 691	25 917 727,56	1 851	4 159 542,77
Przychód — <i>Recette</i>	749	4 182 406,64	12	155 849,46
Razem — <i>Ensemble</i>	46 440	30 100 134,20	1 863	4 315 392,23
Rozchód — <i>Dépense</i>	468	2 035 456,64	29	225 998,30
Stan w końcu miesiąca — <i>Situation à la fin du mois</i>	45 972	28 064 677,56	1 834	4 089 393,93

2. Pocztowa Kasa Oszczędności oddział w Poznaniu — *Caisse d'Épargne Postale, succursale à Poznań*

Liczba kont czekowych <i>Nombre des comptes de chèques</i>	Wpłaty na konta czekowe <i>Versements sur les comptes de chèques</i>		Wypłaty z kont czekowych <i>Paiements de comptes</i>		Obrót — <i>Mouvement</i>		
	ilość <i>nombre</i>	złotych	ilość <i>nombre</i>	złotych	gotówkowy zł <i>au comptant</i>	bezgotówkowy zł <i>par virement</i>	w ogólności zł <i>total</i>
6 998	450 156	146 874 747,13	135 314	143 823 600,26	76 995 217,93	213 703 129,46	290 698 347,39

3. Obroty na giełdzie pieniężnej w Poznaniu — *Chiffres d'affaires à la bourse d'effets à Poznań*

	Ogólny obrót <i>Total des transactions</i>	Z ogólnego obrotu przypada na — <i>Du total des transactions nombre de celles relatives :</i>			
		akcje — <i>actions</i>	papiery procentowe — <i>valeurs à revenu fixe</i>		
			razem — <i>ensemble</i>	w tym — <i>dont</i>	
ilość transakcyj — <i>Nombre des transactions</i>	783	239	544	305	239
Wartość obrotów w zł — <i>Valeur des transactions en zlotys</i>	860 027,34	163 067,25	697 960,09	270 828,51	426 131,58

4. Obroty na giełdzie zbożowo-towarowej w Poznaniu — *Transactions à la bourse des céréales et des marchandises à Poznań*

	Ogólny obrót <i>Total des transactions</i>	Z ogólnego obrotu przypada na — <i>Du total des transactions nombre de celles relatives :</i>								
		żyto <i>au seigle</i>	pszenicę <i>ou froment</i>	jęczmień <i>à l'orge</i>	owies <i>à l'avoine</i>	mąki <i>aux farines</i>	otręby <i>au son</i>	groch <i>au pois</i>	makuchy <i>au marc de pavot</i>	ziemiaki <i>aux pommes de terre</i>
a)	5 421	1 231	548	489	291	1 442	774	153	37	218
b)	105 671,07	31 406,30	9 388,00	12 506,00	4 894,25	9 720,60	9 124,92	2 151,70	281,00	22 533,00
c)	15 250 385,78	4 516 916,95	1 838 025,85	2 060 300,25	752 167,75	2 634 327,76	910 260,87	605 907,20	51 625,00	728 855,00

a) Ilość transakcyj — *Nombre des transactions*b) Ilość ton — *Nombre des tonnes*c) Wartość obrotów w złotych — *Valeur des transactions en zlotys.*

5. Lombard Miejski — *Mont-de-piété Municipal*

	Liczba zasiao- wów — <i>Nom- bre des gages</i>	Suma poży- czek zł <i>Montant des prêts zł</i>	Przeciętna po- życzka zł <i>Montant mo- yen d'un prêt</i>
Zasób na początku miesiąca — <i>Fonds au commencement du mois</i>	28 195	694 136,—	24,62
Upłaty na prolongatach — <i>Acomptes</i>	1 941	13 768,—	—
W ciągu miesiąca złożone — <i>gages désposés en vente</i>	4 702	120 887,—	25,71
Au cours du mois wykupione — <i>gages re- tirés</i>	4 099	83 571,—	20,39
Sprzedano publicznie — <i>Vendus aux enchères</i>	842	15 121,—	17,96
W końcu miesiąca — <i>A la fin du mois</i>	27 956	702 563,—	25,13

6. Wodociągi Miejskie — *Service Municipal des eaux*

Dzielnica miasta <i>Quartier</i>	Zużyta woda <i>Consommation de l'eau</i>	
	m ³	zł
Śródmieście	194 762	58 428,60
Jeżyce	85 260	25 578,00
Św. Łazarz	83 741	25 122,30
Wilda	60 999	18 301,70
Solacz — Winiary	5 248	1 574,40
Dębiec	3 971	1 191,30
Rataje	2 914	874,20
Starołęka	4 844	1 453,20
Główna	5 043	1 512,90
Osiedle Warszawskie	3 012	903,60
Miejskie urzędy, szkoły, szpitale i t. p. — <i>Offices Municipaux</i>	59 336	17 800,80
Urzędy publ. — <i>Offices publics</i>	85 396	25 618,80
Ogółem — <i>Total</i>	594 526	178 359,80

7. Gazownia Miejska — *Usine Municipale à gaz*

Gaz węglowy <i>Gaz de houille</i>		Oddano do miasta m ³ <i>gaz fourni à la ville</i>	Wartość opałowa <i>Valeur thermique</i>	
Zużyto węgla kg <i>Consomma- tion de charbon</i>	Produkcja gazu m ³ <i>production de gaz</i>		w kaloriach <i>en calories</i>	
			górna <i>superieure</i>	dolna <i>intérieure</i>
2 904 500	1 741 310	1 748 510	4 000	3 640

8. Elektrownia Miejska — *Usine Municipale d'Electricité*

Spalono pod kotłami węgla kg <i>Charbon consommé sous les chaudières kg</i>	Zużyto węgla na wytw. kwh kg <i>Consomma- tion de char- bon à l'usine génér. par 1 kwh en kg</i>	Wytworzono energii w Centrali kWh <i>Production d'éner- gie électrique à la station centrale d'électricité</i>	Pobrano ener- gii z obcych zakł. kWh <i>Energie élec- trique em- pruntée à au- tres usines électriques</i>
2 666 720	0,75	3 557 396	11 870

9. Mleczarnia Miejska
Laiterie municipale

Artykuły — <i>Articles</i>	mleko — <i>lait</i>		masło <i>beurée</i>	śmie- tana <i>crème</i>	ma- slanka <i>babeur- rerre</i>
	pełne litr	odtłu- szczo- ne litr			
przerób — <i>refonte</i>					
1. Zapas z poprzed. mies.	3215	23	15 ³ / ₄	—	226 ¹ / ₂
2. Mleczarnia nabyła	73906	—	8 ¹ / ₂	339	—
3. Wyprodukowano	254	43	52	381 ¹ / ₂	332
4. Sprzedaż	74223 ^{**}	13	61 ¹ / ₄	229 ³ / ₄	181
5. Pozostało	2644	53	15	150 ¹ / ₄	377 ¹ / ₂

1. *Provision au commencement.* 2. *Acquisition.* 3. *Production.*
4. *Venté.* 5. *Reste.*

*) W tym 170 ltr. śmietany przerobiono na masło.
**) W tym 210 ltr mleka kwaśnego przerobiono na masło.

10. Przeładownia Miejska (Port rzeczny)
Port de rivière, municipal

I. Ruch kolejowy — <i>Mouvement de chemin de fer</i>	
Przywóz wagonów <i>Wagons entrés</i>	243
Wywóz wagonów <i>Wagons sortis</i>	69

II. Ruch żegludowy — *Mouvement des navires*

Przywóz: <i>Importation</i>	Wywóz: <i>Exportation</i>	
negatywny.		1 berlinka z pojem- nością 180 ton żyta.
		1 berlinka z pojem- 347 ton jęczmienia.
		1 berlinka z poj. 200 t. grochu (Wiktoria)

V. Praca — *Travail*

Taryfy robotnicze. (Płaca godzinowa)
Tarifs d'ouvriers. (Salaire par heure)

Kategorie robotników <i>Catégories d'ouvriers</i>	Przemysł i handel <i>Industrie et commerce</i>	Metalurgia <i>Metallurgie</i>	Przemysł budowlany <i>Industrie de la con- struction</i>	Rob. miejscy <i>Ouvriers municipaux</i>	
				fabryczni <i>de fabrique</i>	inni <i>autres</i>
Rzemieślnicy do 2 lat po wyuczeniu <i>Artisans jusqu'à 2 ans après la ter- minaison</i>	66	66	104	93	91
" 2—4 " "	79	79	.	103	101
" 2—4 " żonaci <i>marié</i>	89	89	.	.	.
" ponad 4 lata <i>au-dessus de</i> "	89	89	.	122	118
Robotnicy przyuczeni — <i>Ouvriers qualifiés</i>	66	68	80	93	93
Robotnicy 15—18 lat <i>Ouvriers âgés de 15 à 18 ans</i>	31	31	32	.	.
" " 18—21 "	51	51	53	.	.
" poniżej 21 lat — <i>au-dessus de 21 ans</i>	—	—	.	63	63
" ponad 21 lat — <i>au-dessus de 21 ans</i>	65	65	.	88	88
Robotnice 15—18 lat <i>Ouvrières âgées de 15 à 18 ans</i>	26	26	.	.	.
" " 18—21 "	31	31	.	.	.
" ponad 21 lat — <i>au-dessus de 21 ans</i>	37	37	.	57	57
" poniżej 21 lat — <i>au-dessous de 21 ans</i>	—	—	.	45	45

VI. Ceny artykułów pierwszej potrzeby. *Prix des articles de première nécessité*1. Najczęstsze ceny detaliczne. *Prix de détail les plus fréquents*

Rodzaje artykułów — <i>Articles</i>	Waga lub miara <i>Poids ou mesure</i>	Wrzesień		Październik 1938			
		<i>S e p t e m b r e</i>		1 tydzień	2 tydzień	3 tydzień	4 tydzień
		1937	1938	<i>1 semaine</i>	<i>2 semaine</i>	<i>3 semaine</i>	<i>4 semaine</i>
		zł	zł	zł	zł	zł	zł
1. Chleb żytni — <i>Pain de seigle 65%</i>	1 kg	0,33	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30
2. Chleb pszenny — <i>Pain de froment</i>	„	0,80	0,70	0,70	0,70	0,70	0,70
3. Mąka pszenna — <i>Farine de froment 65%</i>	„	0,50	0,44	0,42	0,42	0,42	0,42
4. Mąka żytnia — <i>Farine de seigle 65%</i>	„	0,38	0,31	0,30	0,30	0,30	0,30
5. Kasza jęczmienna — <i>Gruau d'orge</i>	„	0,40	0,34	0,32	0,32	0,32	0,32
6. Groch polny — <i>Pois</i>	„	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30
7. Fasola — <i>Haricots</i>	„	0,60	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
8. Cukier — <i>Sucre</i>	„	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
9. Mleko nie zbierane — <i>Lait non écrémé</i>	1 litr	0,24	0,22	0,22	0,22	0,22	0,22
10. Jaja — <i>Oeufs</i>	1 szt.	0,09	0,10	0,11	0,11	0,11	0,11
11. Ser biały — <i>Fromage blanc</i>	1 kg	0,70	0,60	0,60	0,60	0,60	0,60
12. Mięso wołowe z k. — <i>Viande de boeuf</i>	„	1,60	1,60	1,60	1,60	1,60	1,60
13. Cielęcina z k. — <i>Viande de veau</i>	„	1,60	1,70	1,80	1,80	1,80	1,80
14. Wieprzowina od brz. — <i>Viande de porc.</i>	„	1,80	1,50	1,50	1,50	1,50	1,50
15. Ślonina świeża — <i>Lard frais</i>	„	2,00	1,65	1,70	1,70	1,70	1,70
16. Olej rzepakowy — <i>Huile de colza</i>	1 litr	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00
17. Masło mleczarn. I gat. — <i>Beurre frais</i>	1 kg	3,70	3,40	3,60	3,60	3,60	3,60
18. Smalec wieprzowy — <i>Saindoux</i>	„	2,50	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00
19. Ziemniaki — <i>Pommes de terre</i>	„	0,06	0,08	0,06	0,06	0,06	0,06
20. Sól biała — <i>Sel blanc</i>	„	0,32	0,32	0,32	0,32	0,32	0,32
21. Kapusta kwaszona — <i>Choucroute</i>	„	0,40	0,40	0,30	0,30	0,30	0,30
22. Marchew — <i>Carottes</i>	„	0,12	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20
23. Kawa palona naturalna — <i>Café torréfié^{*)}</i>	„	6,00	4,80	4,80	4,80	4,80	4,80
24. Kawa zbożowa — <i>Café de blé^{*)}</i>	„	0,40	0,34	0,34	0,34	0,34	0,34
25. Węgiel kamienny — <i>Charbon Houille</i>	50 kg	2,20	2,20	2,20	2,20	2,20	2,20
26. Nafta — <i>Pétrole</i>	1 litr	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40
27. Mydło do prania — <i>Savon ordinaire</i>	1 kg	1,60	1,60	1,60	1,60	1,60	1,60
28. Gaz — <i>Gaz^{**)}</i>	1 cbm.	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25
29. Elektryczność — <i>Electricité^{***)}</i>	1 kwg.	0,52	0,52	0,52	0,52	0,52	0,52
30. Przejazd tramwajem — <i>Tramway</i>	—	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20
31. Numer gazety — <i>Journal</i>	—	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10
32. Strzyżenie głowy — <i>Coupe des cheveux</i>	—	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
33. Bilet do teatru ludowego lub kina — <i>Billet de théâtre et de cinéma</i>	—	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
34. Drzewo rąbane — <i>Bois fendu</i>	1 mtr	16,00	16,00	16,00	16,00	16,00	16,00
35. Cebula — <i>Oignons</i>	1 kg	0,20	0,33	0,20	0,20	0,20	0,20
36. Karpie — <i>Carpes</i>	„	2,30	2,40	2,20	2,00	2,00	2,00

*) Gatunek najbardziej rozpowszechniony.

**) Plus 5% opłaty na rzecz Funduszu Pracy.

***) Plus 10% podatku państwowego.

2. Ceny hurtowe — Prix de gros
Przeciętne w ostatnim tygodniu miesiąca.
Moyennes dans la dernière semaine du mois.

Rodzaje artykułów	Miara	Cena zł
Pszenvca — froment	100 kg	19,00
Zyto — seigle	"	14,25
Jęczmień — orge	"	14,50
Owies — avoine	"	15,00
Siano zw. pras. — foin	"	6,50
Mąka pszenna 65% — farine de froment	"	38,00
Mąka żytnia 65% — farine de seigle	"	26,00
Kasza jęczmienna — gruau d'orge	"	26,50
Mleko — lait	1 litr	0,18
Masło mleczarskie I gat. — beurre frais	1 kg	3,15
Jaja świeże — oeufs	1 mendel	1,40
Wół — boeuf	1 kg	0,58
Wieprz (słoninowy) porc du lard	"	0,98
Wieprz (mięсны) — porc de viande	"	0,84
Cielę — veau	"	0,84
Baran — mouton	"	0,55

U w a g a: Przy ziemiopłodach ceny giełdowe orientacyjne, przy mięsie waga żywa i ceny z Targowiska.

3. Wskaźniki drożyzniane

Nombres indices des prix

Budżet rodziny robotniczej 4-osobowej. Przy schematach Calwera i b. Komisji Placy: tygodniowy; przy schemacie Głównego Urzędu Statystycznego: dzienny. Podstawą liczenia ceny w ostatnim tygodniu miesiąca, przy schemacie Gł. Urz. Statyst. zaś przeciętne miesięczne z obliczeń tygodniowych cen najczęstszych.

Coût de la vie d'une famille ouvrière de 4 personnes. D'après les schémas de Calwer et de la Commission des salaires: hebdomadaire; d'après le schéma de l'Office Central de Statistique: par jour. Calculs basés sur les prix de la dernière semaine du mois, tandis que d'après le schéma de l'Office Central de Statistique la moyenne mensuelle résultant des calculs hebdomadaires basés sur les prix les plus fréquents.

Wyszczególnienie	1913	1938 IX	1938 X	IX — X
------------------	------	---------	--------	--------

1. Koszty żywienia — Coût d'alimentation

a) schemat b. Kom. Placy schéma de la Commission des salaires	tygodn. zł hebd. zł wskaźnik indice	35.51 100	24.93 74	24.75 74	-0,18 -0,72%
b) schemat Gł. Urz. St. schéma de l'Office Central de Statistique	dzien. zł par jour zł wskaźnik indice	3.65 100	2.37 65	2.36 65	-0,01 -0,42%
c) schemat Calwera schéma de Calwer	tygodn. zł hebd. zł wskaźnik indice	52.14 100	31.97 61	32.03 61	+0,06 +0,19%

2. Koszty potrzeb innych — Coût d'autres nécessités

a) schemat b. Kom. Placy schéma de la Commission des salaires	tygodn. zł hebd. zł wskaźnik indice	21.16 100	17.28 82	17.28 82	—
b) schemat Gł. Urz. St. schéma de l'Office Central de Statistique	dzien. zł par jour zł wskaźnik indice	3.03 100	2.98 98	2.98 98	—
w tym: mieszkanie, opał, etc. dont: loyer, chauffage etc.	zł — zł	1.93	1.68	1.68	—
potrzeby kulturalne, ...	zł — zł	0.53	0.50	0.50	—
odzież — étoffes, pour vêtements et chaussures	zł — zł	0.57	0.80	0.80	—

3. Koszty utrzym. ogółem (1 + 2) — Total du coût de la vie

a) schemat b. Kom. Placy schéma de la Commission des salaires	tygodn. zł hebd. zł wskaźnik indice	54.69 100	42.21 77	42.03 77	-0,18 -0,42%
b) schemat Gł. Urz. St. schéma de l'Office Central de Statistique	dzien. zł par jour zł wskaźnik indice	6.68 100	5.35 80	5.34 80	-0,01 -0,29%
4. Żyto (25 w mies.)	100 kg zł 100 kg zł wskaźnik indice	32.60 100	13.75 42	14.25 44	+0,50 +3,63%
5. Płaca robotnika niewykwalifikowanego — Salaire d'un ouvrier non qualifié	tygodn. zł hebd. zł wskaźnik indice	38.80 100	40.48 104	40.48 104	—

VII. Apropowizacja mięsa

Approvisionnement en viande

Targowisko i Rzeźnia Miejska
Abattoir Municipal et Marché aux bestiaux Municipal

Dane w sztukach Têtes	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	chêvres	prosiąt	konii	chêvaux	Ogółem Total
	boeufs	taureaux	vaches	porcs	veaux	brebis	chèvres	cochons	koni	chevaux		
1. Targowisko — Marché aux bestiaux Municipal												
Nadeszło — Arrivé	185	306	1305	10119	2576	1260	—	—	—	—	—	15751
koleją żelazną - par le chemin de fer	42	36	289	4629	670	372	—	—	—	—	—	6038
drogą kołową - par les routes	143	270	1016	5490	1906	888	—	—	—	—	—	9713
Wysłano — Expédié	185	306	1305	10119	2576	1260	—	—	—	—	—	15751
koleją żelazną - par le chemin de fer	28	36	740	414	11	59	—	—	—	—	—	1288
drogą kołową - par les routes	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Przekazano do Rzeźni Miejskiej expéd. - à l'abattoir	157	270	565	9705	2565	1201	—	—	—	—	—	14463

2. Rzeźnia Miejska — Abattoir Municipal

Spędzono ¹⁾	222	346	848	13340	2822	2168	404	10	93	20253
Z targowiska	157	270	565	9705	2565	1201	—	—	—	14463
Drogą kołową	65	76	283	3635	257	967	404	10	93	5790
Ubito ²⁾	222	346	848	13340	2822	2168	404	10	93	20253

¹⁾ Nombre des pièces introduites. ²⁾ Nombre des pièces abattues.

3. Ruch na torze łącznikowym

Mouvement sur la voie d'embranchement

Nadeszło	42	36	289	4629	670	372	—	—	—	6038
Arrivé	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

4. Przeszło przez wagę — poids

Gatunki zwierząt	szt.	kg
Stadników — taureaux	310	160 183
Wołów — boeufs	120	69 535
Krów — vaches	548	251 105
Jałówek — génisses	284	111 541
Cieląt — veaux	2 784	113 076
Owiec — brebis	1 598	68 539
Świń — porcs	12 156	1286 852
Razem — total	17 800	2060 831

5. Spożycie mięsa — Consommation de la viande

Gatunki zwierząt	ubito kg	zdatne do konsumcji kg	import kg	eksport kg	spożycie kg
Bydła-bétail	664 642	360 568	47 700	72 984	418 490
Cieląt-veaux	114 629	70 325	12 881	—	48 626
Owiec-brebris	92 985	48 194	432	—	15 135
Świń-porcs	1 412 172	1216 445	306 582	481 772	1 041 255
Kóz-chêvres	6 060	6 060	9 075	—	5 175
Koni-chevaux	20 925	20 925	—	15 750	5 175
Razem — Total	2 311 413	1 722 517	376 670	570 506	1 528 681

VIII. Varia — Varia

1. Dostrzeżenia meteorologiczne

Observations météorologiques

Stacja Poznań — Uniwersytet Station à Poznań — l'Université	Maxim.		Minim.		Średnia miesięczna		
	dnia le	Stan état	dnia le	Stan état	X. 1938	norm. norm.	Odchy- lenie Ecart
1. Temperatura powie- trza (Celsiusza) — Températures . . .	1	20,2°	24	0,9°	9,5	7,9°	+1,6°
2. Ciśnienie powietrza (mm). 89 m. nad po- ziomem morsk. — Pression barométri- que (mm) 89 m au- dessus du niveau de la mer	21	762,2	8	744,1	753,8	754,9	-1,1
3. Prężność pary (mm) Tension de la va- pem d'eau (mm) .	1	12,3	23	4,4	8,0	7,0	+1,0
Wilgotn. względna % Humidité relative %	—	—	6	61	87	83	4
4. Zachmurzenie (0—10) Nébulosité (0—10)	—	—	—	—	7,1	6,6	+0,5
5. Opady (mm). — Pré- cipitations atmosphé- riques (mm) . . .	9	18,7	—	—	58,2	35,0	+23,2
6. Czas trwania usł- necznienia (godziny) Nombre d'heures d'insolation	—	—	—	—	84,3	113	-28,7

Kierunki wiatrów obserwowane 3 razy na dobę:

Directions du vent observées 3 fois par jour

N.	NE.	E.	SE.	S.	SW.	W.	NW.	Cisza:
5	8	7	12	14	28	16	3	— razy

2. Wodostan Warty

Hauteur du niveau de la Warta

Wodowskaz (Echelle fluviale) 0 = 51,45 m.

dnia cm.	dz. cm.	dz. cm.	dz. cm.	dz. cm.
1. : +96;	2. : 74;	3. : 67;	4. : 63;	5. : 58;
6. : 54;	7. : 52;	8. : 50;	9. : 51;	10. : 52;
11. : 54;	12. : 61;	13. : 68;	14. : 71;	15. : 74;
16. : 77;	17. : 78;	18. : 78;	19. : 76;	20. : 74;
21. : 72;	22. : 70;	23. : 68;	24. : 65;	25. : 63;
26. : 62;	27. : 64;	28. : 64;	29. : 67;	30. : 68;
Średnia: +67.			31. : 68;	

3. Ruch przejezdnych — Mouvement des voyageurs

W pensjonatach, hotelach, oraz domach zajezdnych —

Aux hôtels, pensionnats, etc. . . . . 5326 osób

Cudzoziemcy — étrangers . . . . . 843 „

ogółem — total . . . 6169 osób

4. Aresztowania — Personnes arrêtées.

	Mężczyzn Hommes	Kobiet Femmes	Ogółem Total
Stan w początku miesiąca — Situation au commencement du mois .	10	—	10
Przyływ w miesiącu — Inscriptions au cours du mois	357	123	480
Razem — Ensemble	367	123	490
Odływ — Radiations	351	121	472
Stan w końcu miesiąca — Situation à la fin du mois	16	2	18
W odpływie jest zmarłych — Nombre des décédés parmi les per- sonnes rayées	—	—	—

5. Działalność Straży Pożarnej

Activité du Service Municipal des pompiers

Pożarów Incendies	Stare Miasto pol.brz. Warty	Stare Miasto p.pr.brz. Warty	Wilda	Jeżyce i Solacz	Św. Łazarz i Górczyn	Główna	Inne dziel- nowe	Razem En- semble
wielkich grands	—	—	1	—	—	—	—	1
średnich moyens	—	—	—	—	—	—	—	—
małych petits	—	—	—	3	3	—	1 ¹⁾	7
razem ensemble	—	—	1	3	3	—	1	8
Pomoc dor. Secours médial	11	—	1	1	—	—	—	13
Alarmów ogółem — Total des alarmes								21

1) Dębiec.

6. Przytulki, ubodzy, sieroty i schroniska

Bureau Municipal de bienfaisance.

Miejska opieka obejmuje:	Stan w początku miesiąca Situation au commence- ment du mois	Przyływ Inscriptions	Odływ Radiations	+	—	Stan w końcu miesiąca Situation à la fin du mois	W odpływie jest zmar- łych — Nombre des décé- dés parmi les personnes rayées
1. Przytułek dla starców Asile pour les vieillards Grobla 26	336	20	16	+4	340	10	
2. Ubodzy w opiece ob- wodowej — Pauvres se- courus	3796	46	52	-6	3790	15	
3. Dzieci w miejskiej opie- ce — Enfants en tutelle municipale							
a) w 1-ym roku życia au-dessous d'un an	272	45	53	-8	264	2	
b) od 1—2 roku życia de 1—2 ans	240	45	48	-3	237	—	
4. Noclegów udzielono w schronisku dla bezdomnych na Zawa- dach osobom 10990, w tym 6066 mężczyzn, 2503 kobiet, 2421 dzieci.							